

**UCHWAŁA NR XXI/149/2016
RADY GMINY TUCZĘPY**

z dnia 30 czerwca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 r. w Gminie Tuczępy

Na podstawie art. 18. ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz.446) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2016 r. poz. 575 ze zm.) Rada Gminy Tuczępy ustala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Tuczępy na lata 2016-2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Jacek Wilk

Załącznik do Uchwały Nr XXI/149/2016
Rady Gminy Tuczępy
z dnia 30 czerwca 2016 r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE TUCZĘPY
na lata 2016 -2018 r.**

W S T Ę P

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Jest to naturalne środowisko życia dziecka, które ma największy wpływ na jego osobowość w każdej sferze życia. To rodzina przekazuje dziecku swój system wartości i tradycje - ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa jak i w okresie dojrzewania.

Konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania rodzina stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Współczesne rodziny, często mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej rzeczywistości. Coraz częściej dotyczą je zjawiska bezrobocia, ubóstwa czy przemocy oraz trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W momencie pojawienia się dysfunkcji, instytucje i służby społeczne zobligowane są do podjęcia na rzecz rodziny określonych działań naprawczych i objęcia rodzin wsparciem i wszechstronną pomocą.

W oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

z dnia 9 czerwca 2011 r. tworzy się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 r. którego podstawowym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Podmiotem realizującym te zadania na terenie gminy jest Ośrodek Pomocy Społecznej.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, które nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zasadnicze cele pomocy społecznej to:

- doprowadzenie osoby i rodziny otrzymującej pomoc społeczną do życiowego usamodzielnienia.
- integrowanie ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- zapewnienie potrzebującym wsparcia w przezwyciężeniu trudnej sytuacji, której nie są w stanie samodzielnie pokonać i umożliwić im życie w godnych warunkach,
- stworzenie zabezpieczeń finansowych dla osób pozbawionych dochodów lub o niskich dochodach w wieku poprodukcyjnym lub niepełnosprawnych,
- udzielenie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznych, w tym przemocą w rodzinie.

D i a g n o z a

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcjonalności rodziny w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczej dokonana została w oparciu o dane pochodzące z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczępach oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Busku Zdroju.

Według analizy pracowników socjalnych bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych zdiagnozowano w 8 rodzinach z terenu gminy, przy czym rodziny te przy zapewnieniu wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej są w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój fizyczny i duchowy, co daje

szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej. Po dokonaniu głębszej analizy powyższych środowisk przez zatrudnionych pracowników socjalnych należy uznać, że działania podejmowane przez Ośrodek są wystarczające. Zatem można założyć, że prawdopodobieństwo umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej lub rodzinie zastępczej jest niewielkie.

Z danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Busku Zdroju wynika, że z terenu Gminy Tuczępy w 2015 roku w rodzinach zastępczych przebywało 1 dziecko i funkcjonowała 1 rodzina zastępcza i taki stan utrzymuje się do chwili obecnej.

W placówkach opiekuńczo –wychowawczych z terenu tutejszej gminy w 2015 r. nie przebywało i nadal nie jest umieszczone żadne dziecko.

Zasoby Instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny na terenie Gminy Tuczępy :

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuczępach.
2. Urząd Gminy w Tuczępach ,
3. Gminny Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli w Tuczępach
4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny.
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Samodzielny Publiczny Ośrodek Zdrowia,
7. Punkt Konsultacyjny ds. osób uzależnionych od alkoholu.

Podejmowane działania na rzecz Wspierania Rodziny.

Gmina Tuczępy realizuje wiele działań , których celem jest m. in. wspieranie rodziny. Na terenie Gminy funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu. W punkcie tym osoby zainteresowane mogą uzyskać informacje o chorobie alkoholowej jej przyczynach, przebiegu i skutkach, o problemach występujących w rodzinach alkoholowych o tym jak sobie z nimi radzić, gdzie szukać wsparcia.

W placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy realizowane są również różnego rodzaju programy profilaktyczne dla dzieci , których celem jest m.in. przekazywanie dzieciom informacji jak radzić sobie w trudnych sytuacjach , gdzie szukać pomocy.

Corocznie dzieci z rodzin w których występują różnego rodzaju dysfunkcje wyjeżdżają na kolonie letnie , podczas których realizowane są programy profilaktyczne.

Na terenie Gminy działa Zespół Interdyscyplinarny, którego członkowie w ramach swoich zadań pomagają rozwiązywać trudne sytuacje w rodzinach w których występuje zjawisko przemocy.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczępach realizują szereg zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej których celem jest dbanie o rodzinę jako naturalne środowisko wychowawcze. Na bieżąco monitorują sytuację rodzin z terenu Gminy, szczególnie uwzględniając rodziny w których istnieje zagrożenie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Pomagają w rozwiązywaniu wszelkich sytuacji kryzysowych w celu przywrócenia rodzinie prawidłowego funkcjonowania. Pracownicy OPS po otrzymaniu informacji o wystąpieniu dysfunkcji w rodzinie, analizują sytuację rodziny i przyczyny kryzysu celem ustalenia działań zmierzających do powrotu do normalnego funkcjonowania. Z uwagi na specyfikę rodzin będących klientami pomocy społecznej , podejmowane wobec nich działania pomocowe mają indywidualny charakter. Każda rodzina wymaga indywidualnej formy pracy socjalnej, adekwatnej do jej problemów. Pracownicy socjalni m.in. wzmacniają rolę i funkcje poszczególnych członków rodziny, pomagają w rozwijaniu umiejętności Opiekuńczo – wychowawczych, przeciwdziałają marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Osobą wspierającą rodzinę z mocy ustawy jest asystent rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego.

Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin

wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na jednego asystenta rodziny nie może przypadać więcej niż 15 rodzin.

Przedstawione informacje stanowią podstawę do opracowania zakresu przedsięwzięć gminy w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców gminy Tuczępy. Adresatami są dzieci i rodziny z terenów gminy przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej. Wszystkie dzieci wymagają ochrony swoich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Niski poziom wykształcenia rodziców, bezradność oraz liczne dysfunkcyjne, czy zachowania patologiczne w rodzinie przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w takich rodzinach .

O PROGRAMIE

Główna koncepcja ustawy sprowadza się do maksymalizacji dostępnego wsparcia dla naturalnego środowiska dziecka oznaczając jego rodzinę. Rodzina definiowana jest zgodnie z brzmieniem wynikającym z ustawy o pomocy społecznej – „rodziną są osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej ma stanowić ostateczność po wyczerpaniu gwarantowanych przepisami możliwości pomocy rodzinie, z wyjątkiem stanów zagrożenia bezpieczeństwa dzieci czy porzucenia dziecka.

Przy organizowaniu pracy z rodziną biologiczną dziecka zasadne jest sięgnięcie do instrumentów przewidzianych w innych ustawach szczegółowych w tym do ustawy o pomocy społecznej.

Postanowienia Ogólne.

1. Gminny Program Wspierania rodziny skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

2. Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2016-2018 r.

Cele Programu:

1. Stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,

2. Pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku rodziny naturalnej,

3. Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej Integracji,

4. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,

5. Wzmacnianie roli i funkcji rodziny,

6. Wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,

7. Podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,

8. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,

9. Dążenie do reintegracji rodziny,

10. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Oczekiwane rezultaty:

1. Podniesienie poziomu i rozwój form pomocy rodzinie,

2. Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym wymagających wsparcia i pomocy,

3. Konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji, stowarzyszeń ,

4. Pozostawienie dzieci w rodzinach naturalnych,
5. Reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka do rodziny,

Zadania w zakresie wspierania rodziny.

1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy pracownika socjalnego.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji pracowników socjalnych.
3. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego.
4. Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, rodzinnym domu dziecka , placówce opiekuńczo – terapeutycznej , interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
5. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
6. Wzmacnianie i wyzwalań zasobów tkwiących w rodzinach, pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodzin.
7. Wspieranie rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
8. Działania aktywizujące zawodowo- społecznie na rzecz rodzin w których opiekunowie pozostają bez pracy.
9. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców ze środowisk zagrożonych oraz monitorowanie terapii.
10. Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień.
11. Udział w Ogólnopolskich kampaniach promujących rodzicielstwo zastępcze oraz wzmacnianie rangi i wartości rodziny.

Podsumowanie

Gminny program wspierania rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i ich rodzin. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny , ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Pomoc na rzecz rodzin, którą w ramach niniejszego programu oferuje Ośrodek Pomocy Społecznej będzie realizowana w ramach posiadanych zasobów własnych.